

СЕКЦІЯ 5

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Аксенова Д.
НТУ «ХП»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕРЕТВОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Перехід до ринкової економіки, не може бути успішно здійснений без теоретичного обґрунтування, до того ж ринкова «споруда» є надто складною. Багато науковців намагаються запропонувати урядовцям свої розробки. Можна констатувати два підходи щодо пояснення виникнення ринкових економічних систем: теорія розвитку економічних відносин за нормальних умов і теорія катастроф (розпад СРСР).

Неодмінною умовою формування програми ринкових трансформацій є врахування національних особливостей, культури та духовності народу. Вони формують етичні відносини в суспільстві, трудову мораль, структуру потреб населення тощо, спрямовують економічний розвиток, формують його орієнтацію й темп здійснення. Із цього приводу український філософ С. Кримський пише: «Можна стверджувати, що жодна країна світу не долала економічну кризу суто економічними методами, – це бувало зроблено лише тоді, коли відроджувалися духовність і культура народу, його кращі гуманістичні традиції».

Також потрібно зазначити, що з розвитком суспільства дедалі більше зростає роль науки в громадському житті, що сприяє раціоналізації соціально-економічних процесів, зростанню ефективності функціонування економічних систем. Роль науки особливо зростає за умов криз та історичних поворотів долі суспільства. Слід зауважити, що стосовно економічної теорії сформувалася спеціальна група концепцій, покликана створити наукове підґрунтя антикризової політики держав. Особливо важливими є забезпечення наукового супроводу постсоціалістичної трансформації, яка

не має історичних аналогів, залучення вчених до розроблення програм ринкового реформування. Це означало б перехід від інерційної моделі змін до науково обґрунтованої та керованої.

Балабанова М., Поречина П.
БГТУ ім. В. Г. Шухова

АКТУАЛЬНОСТЬ РЕФОРМ ЛЮДВИГА ЭРХАРДА

Основы наших сегодняшних представлений «сформированы в прошлом». Профессор императорского Московского университета А. И. Чупров в 1892 г. писал: «Если разобрать любую новую теорию, то окажется, что в ней часть заимствована от предшественников, часть навеяна обстоятельствами места и времени...». Сегодня многие задаются вопросами: почему наши реформаторы не считают нужным использовать исторический опыт (речь не идет о слепом копировании). Почему в начале 1990-х не посчитали нужным обратиться к опыту послевоенной Германии, ведь Россия периода «шоковой терапии» столкнулась с аналогичными проблемами? Действительно, проблемы были схожи: крушение тоталитарного государства, контролирующего все сферы; высокая доля военных расходов в валовом внутреннем продукте; потеря территорий и нарушение налаженных экономических связей; либерализация и стабилизация курса; подавленная инфляция; смена ценностей и приоритетов, нужда в новой идеологии; иностранная помощь и т. п. Конечно, переход от плановой экономики к рыночной нельзя сравнивать с переходом от военной к капиталистической. По мнению польского реформатора Л. Бельцеровича, он более сложен, поскольку социализм означал полную отмену капиталистических институтов, а военная экономика – временное их «отключение».

По мнению библиографа, заслуга канцлера Л. Эрхарда заключается в том, что он, во-первых, использовал преимущество рыночного механизма, несмотря на то, что все прогрессивные слои населения благоговели перед социальными реформами. Во-вторых, провел денежную реформу без ущерба для немцев. Денежная реформа – это важный, но только пер-